

DIAGNOSTIKOVÁNÍ AFEKTIVNÍCH VLASTNOSTÍ ŽÁKA

- **Afektivní vlastnosti** – zájmy, hodnoty, motivace
- (preference, přesvědčení, sebepojetí a temperament)
-
- **Afektivní vlastnosti žáka – vliv na úspěšnost učení**
-
- **Afektivní vlastnosti žáka a afektivní výukové cíle** (vnímavost podnětů – reagování - oceňování hodnoty – integrování hodnot (organizace, systematizování) - integrování hodnot v charakteru – srv.- Niemierkova a Kratwohlova taxonomie).
-
- **Afektivní doména** – pozornost, zájem, estetické cítění, morální aj. postoje, názory, pocity a hodnoty. Např. naslouchat, ocenit důležitost, citově na něco reagovat, vnímat estetickou hodnotu. Vidět morální dilema

- Afektivní vlastnosti a reprodukční osvojování učiva

-

- pozitivní ← POSTOJ → negativní

- silný ← ZÁJEM → slabý

- vysoká ← MOTIVACE → nízká

- důležité ← HODNOTY → nedůležité

-

-

- POSTOJ ZÁJEM MOTIVACE VNITŘNÍ
MOTIVACE VNĚJŠÍ MOTIVACE HODNOTA

- **METODY DIAGNOSTIKOVÁNÍ AFEKTIVNÍCH VLASTNOSTÍ ŽÁKŮ**
-
- **POZOROVÁNÍ ČINNOSTI ŽÁKA**
-
- **Zájem o vyučovací předmět** - ukazatele chování žáka ve škole:
 - žák pozorně sleduje učitele, upřeně se dívá
 - často se hlásí
 - navrhuje témata
 - klade učiteli otázky k probíranému učivu
 - přináší zajímavé informace, příklady, ukázky, knihy, časopisy
 - hovoří o vlastních zkušenostech a zážitcích s učivem
 - iniciativně se hlásí, když učitel potřebuje asistenci nebo pomoc

- **Zájem o určitou oblast**, např. o přírodovědnou tematiku - žák
-
- navštěvuje přírodovědná muzea
- dělá doma chemické pokusy
- sbírá hmyz
- pěstuje rostliny
- chová doma zvířata
- vlastní knihy s přírodovědnou tematikou

- **Zájem nebo nezájem žáka o četbu signalizují tyto prvky:**
 -
 - **Ukazatele *zájmu* o četbu**
 - mluví o přečteném
 - často používá slovníky, příručky a jiné textové materiály
 - často chodí do prodejen knih a do knihoven
 - často jej lze přistihnout s knihou v ruce

- Ukazatele *nezájmu* o četbu:
- stěžuje si, že dostává mnoho úloh ke čtení
- neví-li si rady, volí raději pomoc druhých než hledání informací v textech
- mále navštěvuje knihovny a knihkupectví
- ve volných chvílích (např. během volné hodiny) nečte
-

- **Ukazatele *výkonové* motivace žáka**

-

- **Žák s vysokou výkonovou motivací**

- hlásí se i když se nehlásí nikdo jiný
- vybírá si složitější příklady než ostatní
- specializuje se na řešení tzv. „chytáků“
- nelákají jej lehčí úlohy
- neodradí jej neúspěch

-

- **Žák s nízkou výkonovou motivací**

- hlásí se jen, když se hlásí i většina ostatních
- hlásí se jen když si je vědom správnosti svého řešení
- k řešení si vybírá lehčí úlohy
- někdy se paradoxně hlásí tehdy, když nikdo nezná správné řešení (nemůže tedy být horší než ostatní)
- opisuje, používá taháky

- **DIAGNOSTICKÝ ROZHOVOR**
- **Strukturovaný** = předem připravené otázky
-
- **Polostrukturovaný** = připravené jen jádro otázky, další vyplyne z linie rozhovoru
-
- **Nestrukturovaný** = otázky vznikají v průběhu rozhovoru
-
- *Raport – vytvoření přátelské a důvěryhodné atmosféry mezi tazatelem a odpovídajícím /žákem/*
-
-
- **Skupinový rozhovor** – často v průběhu třídnické hodiny

- **POSOUZENÍ ŽÁKOVSKÝCH PRODUKTŮ**

-
- **Produkty: verbální , výtvarné ..**

-
- Dotazník – písemné kladení otázek (výhody a nevýhody)
- otevřené a uzavřené otázky

-
- Příklad otázek:

- Která z následujících odpovědí nejlépe odráží tvůj vztah k přírodovědě:

- líbí se mi

- dost se mi líbí

- považuji ji za podnětnou

- mám ji rád

- neumím odpovědět

-
-
- Můj nejoblíbenější autor je.....

- Ve volném čase se většinou věnuji.....

- Kdybych měla 1 000 Kč

- **INVENTÁŘ ZÁJMŮ**

-

-

- **Ve volném čase** čtu ano-ne

- sleduji TV ano-ne

- sportuji ano-ne

-

- pomáhám rodičům ano-ne

-

- pracuji s počítačem ano-ne

-

POSUZOVACÍ ŠKÁLA - ke zjištění míry vlastností a jejich intenzity (obvykle 3, 5, 7, 9 stupňů)

-
- Příklady:
-
- **Matematika a já**
- 😊 😐 😞
-
- **Oblíbenost předmětů (pro starší žáky)**
-
-
- Český jazyk 1 2 3 4 5 6 7 A
- Matematika
- Přírodověda
- Výtvarná výchova
- Tělesná výchova
- Pracovní výchova
- Cizí jazyk
-
- **Rád si hraji doma sám(sama)**
-
- **Stále – velmi často-často- občas-nikdy –**

Likertova škála- Matematiku mám ráda

zcela souhlasím	souhlasí m	nemám vyhraněný názor	nesouhlasím	zcela nesouhlasím
--------------------	---------------	--------------------------	-------------	----------------------

- DIAGNOSTIKA HODNOTOVÉ ORIENTACE ŽÁKŮ
-
-
- TEST HIERARCHIE HODNOT (H. Rokeach)
- soubor cílových hodnot (žádaný stav existence) :
pohodlný život (život v dostatku) – prospěšný život (pocit trvalého přínosu) – potěšení (život plný radosti a volna) - svoboda (osobní nezávislost, svobodná volba)
- hodnoty instrumentální (žádaný způsob chování) :
např. ctižádostivý (velmi pilný, usilující o úspěch) – rozumový (důsledný) – veselý – (bezstarostný, radostný) – tvůrčí (smělý, tvořivý) - *(seřazení hodnot, přeškrtnutí 3 nejméně významných)*

- **ZJIŠŤOVÁNÍ HODNOTOVÉ ORIENTACE**
- **představ si nejlepšího kamaráda a napiš, co se ti na něm nejvíce líbí, čeho si vážíš, proč je tvůj kamarád? Neuváděj jméno. Pokud nemáš kamaráda, napiš, jakého by sis přál.**
- **Představ si chlapec (dívka), s kterou bys kamarádit nechtěl(a). Co ti nejvíce vadí a co se ti nelíbí.**

- **TEST HODNOTY**

- Co je zapotřebí k tomu, aby člověk byl šťastný? Zamysli se a pak napiš. Co považuješ za nejdůležitější, napiš na první místo.
- Interpretace výsledků - hodnoty zaměřené na sebe, směřované k nejbližším a známým lidem ,hodnoty týkající se věcí obecně lidských. Řazení podle četnosti.
-
- **TEST TŘÍ PŘÁNÍ**
- Napiš 3 svá největší přání (podle důležitosti), pak uveď důvody.

- DIAGNOSTIKA ZÁJMŮ ŽÁKŮ

-
- Pro **rozvoj zájmů** je třeba:
- Poskytovat vhodné příležitosti
- Ukázat, k čemu je takový zájem užitečný
- Nehodnotit žákovy dovednosti související se zájmem dříve, než dostane dostatek prostoru a příležitostí k jejich vytvoření
- Dávat najevo vlastní zaujetí o předmět žákova zájmu
- Klidně snést, když žák nebude mít k předmětu zájmu stejný citový vztah jako učitel

- **Možnosti diagnostiky zájmu žáků:**
-
- zaměřené systematické pozorování
- volný rozhovor na dané téma
- slohová práce na dané téma
- původní nebo různě upravené dotazníky
- autodiagnostika vlastních zájmů žáka

- **METODY DIAGNOSTIKY ŽÁKOVA VZTAHU K PŘEDMĚTU**

-
- **1. Pozorování činnosti žáka v průběhu vyučovací hodiny**

-
- pozornost, s jakou žák sleduje výklad
- žákovy reakce na učitelovy požadavky
- způsob komunikace s učitelem
- žákovy reakce na neúspěchy ve sledovaném předmětu
- úroveň domácí přípravy
- soustředěnost při samostatné práci

-
- **2. Rozbor výsledků činnosti žáka (cenné je porovnání výsledků činnosti ve dvou či více předmětech)**

-
-
- **3. Dotazník pro žáky (vztah k vyučovacímu předmětu)**